УПУТСТВО АУТОРИМА И РЕЦЕНЗЕНТИМА

Пријављивање

Подношењем рукописа аутори гарантују да је њихов достављени рад часопису *Ветеринарски журнал Републике Српске* њихово оригинално дјело, да раније није објављен, да се не разматра за објављивање на другим мјестима, као и да су његово објављивање одобрили сви коаутори, ако их је било, као и одговорни органи, прећутно или експлицитно, у установи у којој је дјело изведено. Аутори су искључиво одговорни за садржај својих поднесака, исправност експерименталних резултата и морају да се увјере да имају дозволу свих укључених страна да податке јавно објаве. Аутори који желе да укључе податке или текстуалне одломке који су већ објављени на другим мјестима, морају да добију дозволу од носилаца ауторских права и да укључе доказе да је таква дозвола дата приликом подношења њихових радова. Претпостављаће се да било који материјал примљен без таквих доказа потиче од аутора.

Пријављивањем рукописа *Ветеринарском журналу Републике Српске* аутори се слажу с одредбама и условима часописа. Сва преписка је, укључујући и обавјештење о одлуци уредника и захтјевима за рецензију, путем електронске поште (e-mail). Текст рукописа се пише на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини и добром енглеском језику (америчка или британска употреба је прихваћена, али не и мјешавина ових). Уредник задржава право да измијени поднијете рукописе по одговарајућем стандарду формалног језика који је у службеној употреби у Босни и Херцеговини и енглеског језика. Рукописи се унапријед процјењују у уредништву како би се провјерило да ли испуњавају основне захтјеве за објављивање и стандарде квалитета. Они се такође провјеравају због плагијата. Аутори ће бити обавијештени путем е-поште о пријему поднеска. Само они рукописи који су у складу с упутством ауторима, могу бити прихваћени за рецензију. У супротном, рукописи ће бити враћени ауторима са запажањима и коментарима.

Процедура рецензије

Ветеринарски журнал Републике Српске нуди брзу online и штампану публикацију за све чланке који нису објављени на другим мјестима, а рецензија се води електронским путем. Од аутора се може тражити да дају контакт податке три потенцијална рецензента, али коначна одлука о избору рецензента почива на уредништву, без икакве обавезе да контактира било ког од рецензената које препоручује аутор. Уредник именује најмање два рецензента на препоруку чланова уредништва. Просљеђени рукописи се шаљу рецензентима заједно са упутствима за рецензију и пратећим обрасцима за оцјењивање рукописа. Прихватање рукописа се заснива на рецензијама и на коначним одлукама рецензената у вези са прихватљивошћу рукописа. Одлука рецензента је једна од следећих: “Прихватљиво за објављивање”, “Прихватљиво након исправки” или “Неприхватљиво за објављивање”. Ако постоји неусаглашеност у одлукама

између рецензената, уредник може послати рукопис другом рецензенту за додатне коментаре и даљу одлуку или ће рад бити одбијен. Имена рецензената се не преносе аутору и обрнуто (обострано слијепа рецензија). Очекује се да ће процес рецензије, генерално гледано, почети у року од двије недјеље од подношења рукописа, а да ће исправљени рукописи бити враћени у року од четири недјеље. Чланак се објављује на веб страни *Ветеринарског журнала Републике Српске*, на веб страни Агенције DOI Српска и као штампани примјерак издања.

КАТЕГОРИЈЕ И УСЛОВИ ЗА РУКОПИСЕ

Пажљиво прочитајте упутство. Рукопис који није припремљен у складу с упутством ауторима, неће бити прихваћен за разматрање. Рукопис мора бити откуцан коришћењем фонта Times New Roman 12 тачака са обостраним поравнавањем, линијама са једним размаком на страници А4 величине, са маргинама странице 3,0 цм (као MS Word files, .doc). Наслови текста треба да буду откуцани великим словима и кратким поднасловима, гдје је неопходно, само са почетним великим словом.

Ветеринарски журнал Републике Српске објављује радове из области ветеринарске медицине и сродних области, који су од широког интереса за циљну публику.

Категорије рукописа које објављује *Ветеринарски журнал Републике Српске* су:

- Оригинални научни рад
- Прегледни научни рад
- Кратко или претходно саопштење
- Приказ случаја.

Оригинални научни рад

Оригинални научни рад је рад у ком се први пут публикује текст о резултатима сопственог истраживања оствареног примјеном научних метода, које су текстуално описане и које омогућавају да се истраживање по потреби понови, а утврђене чињенице провјере. Оригинални научни рад садржи следеће дијелове: насловна страна, сажетак, кључне ријечи, увод, материјали и методе, резултати, дискусија, закључак, литература. Стил писања треба да буде сажет, али довољно јасан да читаоцима омогући репродукцију експерименталне методологије како је описано. Чланак мора представити јасну хипотезу и податке изражене према одговарајућем експерименталном дизајну. Дискусија узима у обзир познате податке или чињенице само у вези са добијеним резултатима и пружа основ за доношење закључака на основу резултата. Дискусија не укључује општа знања о истраживаној теми. Оригинални научни рад обично садржи највише 4000 ријечи и 30 референци.

Прегледни научни рад

Прегледни научни рад представља преглед најновијих радова о одређеном предметном подручју с циљем да се већ публиковане информације сажму, анализирају, евалуирају или синтетизују, те доноси нове синтезе које такође

обавезно укључују резултате сопственог истраживања аутора. Прегледни научни радови су обично по позиву. Аутори који препознају потребу и желе да пријаве рад су добродошли и савјетује им се да контактирају уредништво прије почетка писања како би се увјерили да слична тема већ није пријављена и дата неком аутору. Аутори треба да буду експерти за предмет прегледног научног рада, што доказују цитирањем својих објављених научних радова у пријављеном раду (најмање пет научних радова, који се баве истом темом као и пријављени чланак). Прегледни научни рад садржи следеће дијелове: насловна страна, сажетак, кључне ријечи, увод, закључак, литература. Прегледни научни рад обично садржи највише 4000 ријечи и 30 референци.

Кратко или претходно саопштење

Кратко или претходно саопштење је рад мањег обима или прелиминарног карактера, у којем се ради о сажетом изношењу резултата завршеног изворног истраживачког рада или чланка који је у настајању (енгл. Working Paper). Кратко или претходно саопштење садржи следеће дијелове*:* насловна страна, сажетак, кључне ријечи, увод, материјали и методе, резултати, дискусија, закључак, литература. Кратко саопштење обично садржи највише 3000 речи и 15 референци.

Приказ случаја

Приказ случаја је прилог у коме аутор процјењује правилност/неправилност неког научног или стручног рада, критеријума, поставке или полазишта, уз посебан нагласак на квалитет оцјењиваног рада. Приказ случаја садржи следеће дијелове*:* насловна страна, сажетак, кључне ријечи, увод, дискусија, литература. Приказ случаја обично садржи највише 2500 ријечи и 15 референци.

ИЗГЛЕД РУКОПИСА, СТИЛА И ОБЛИКА

Рукописи су подијељени у следеће уређене дијелове:

- Насловна страна
- Сажетак
- Кључне ријечи
- УВОД
- МАТЕРИЈАЛИ И МЕТОДЕ
- РЕЗУЛТАТИ*
- ДИСКУСИЈА*
- ЗАКЉУЧАК
- Захвалница**
- Сукоб интереса
- ЛИТЕРАТУРА
- Наслови табела и / или Легенде слика
- Табеле и / или слике

* Резултати и дискусија могу да буду у једном поглављу

** Није обавезно

Насловна страна

Насловна страница укључује наслов рукописа, као и пуна имена и институционалне припадности свих аутора. Кореспондентни аутор мора бити наведен.

Наслов: Наслов не садржи више од 110 знакова (укључујући размаке) и специфичан је за студију. Требао би бити разумљив широком спектру читалаца.

Аутори и припадности. То укључује имена, средње иницијале (ако се користе), презимена и припадности према следећем редослиједу: универзитет или организација / институција, град и држава за све ауторе. Надређени бројеви (1,2,3) користе се у случајевима када су аутори из различитих институција.

Кореспондентни аутор. Један од аутора мора бити означен као кореспондентни аутор (поред имена аутора додати симбол *). Мора се навести име, презиме и e-mail кореспондентног аутора.

Сажетак

Сажетак садржи до 250 ријечи. Дијелови кратког садржаја не смију бити одвојени насловима него само новим пасусом.

Структурисан сажетак обавезан је за *оригинални научни рад* и *кратко или претходно саопштење* и подијељен је у следеће дијелове: увод, материјали и методе, резултати и закључак. Коришћене технике морају се поменути без уласка у методолошке детаље, а најважнији налази морају се резимирати.

Сажетак за *прегледни научни рад* је структурисан и подијељен на следеће дијелове: позадина, обим и приступ, кључни налази и закључци.

Приказ случаја не захтијева структурисан сажетак, али он укључује резиме случаја.

Цитати, табеле, специјалне скраћенице и нивои значајности (нпр. П <0,05) нису укључени у сажетак.

Кључне ријечи

Испод кратког садржаја мора се навести три до пет кључних ријечи по абецедном реду, избјегавајући опште, појмове у множини и више појмова (нпр. „И“, „од“). Ове кључне ријечи ће се користити за индексирање.

УВОД

У овом дијелу треба указати на суштину проблема и сврху студије. Кључне аспекте објављене литературе и истраживања требало би прегледати с циљем да се укаже на то зашто се овај рукопис сматра оригиналним доприносом тренутним научним сазнањима. Треба избегавати детаљан опис литературе или резиме резултата. Последњи дио увода мора да садржи специфичне циљеве студије. Увод не прелази 400 ријечи.

МАТЕРИЈАЛИ И МЕТОДЕ

Овај дио укључује, према потреби, опис дизајна студије, експерименталних животиња, аналитичких метода и статистичких анализа. Утврдите методе и поступке са довољно детаља да омогуће другима да репродукују студију. Ако су методе широко познате, нису описане, али се морају навести одговарајуће референце. За нове методе треба укључити протоколе за методу. Аутори морају пружити референце за успостављене методе, укључујући статистичке методе. Наведите било који општи рачунарски програм који се користи. Идентификујте све лијекове и хемикалије који се користе са генеричким или хемијским именима, дозама и начином примјене. Наведите произвођача, број производа, град и државу, где је то могуће. Дајте етичку изјаву о добробити животиња ако је примјењиво.

РЕЗУЛТАТИ

Резултати су представљени у логичном редослиједу и паралелно са методама (за сваку методу треба да постоји резултат), користећи табеле и / или слике без дуплирања резултата између ова два формата. Да би се побољшала јасноћа, ово поглавље може се подијелити на подпоглавља, свако с концизним поднасловом, које пружа детаље о налазима који су потребни у прилог закључцима из рукописа.

ДИСКУСИЈА

О резултатима треба разговарати и повезати их са другим релевантним студијама и тренутним сазнањима тамо где је то потребно. Међутим, дискусија се не користи за сумирање тренутног знања. Дискусија треба јасно да идентификује главне закључке студије. Аутори треба да пруже јасно објашњење важности и релевантности ових закључака. Све нове информације треба разликовати од претходних налаза и могу се створити релевантне хипотезе.

ЗАКЉУЧАК

Закључак се састоји од кратке интеграције резултата који се директно односе на наведене циљеве студије и изјаве о практичним импликацијама резултата. Закључци су повезани са циљем студије, избегавајући неквалификоване изјаве и закључке који нису поткријепљени вашим подацима. Ово поглавље не би требало да прелази један кратак одломак. Не резимирајте дискусију или тренутно знање у овом поглављу.

Захвалница

Извор финансирања студије може бити наведен у овом поглављу. У овом поглављу могу се поменути сви они који су дали значајан допринос студији у погледу дизајна, извођења, анализе или израде / ревизије рукописа, али не одговарају критеријумима за ауторство.

Сукоб интереса

Сукоб интереса постоји када на тумачење података или презентацију информација може утицати лични или финансијски однос с људима или организацијама. Од аутора се тражи да попуне изјаву о сукобу интереса. Сви пријављени сукоби интереса биће наведени на крају објављених чланака. Тамо гдје аутор не наводи сукоб интереса, навешће се „Аутор (и) изјављују да не постоји сукоб интереса.

ЛИТЕРАТУРА

Потребно је обезбиједити да свака референца наведена у тексту буде присутна и на списку литературе (и обрнуто).

Препоручује се да референце не буду старије од 20 година и да преко 80% референци буде из научних часописа, а остало из других научних извора.

Цитати у тексту, као што су личне комуникације, необјављени подаци или у штампи, магистарски и мастер радови, подаци из анонимних извора, као и докторске дисертације које нису приређене као научне монографије, нису прихватљиви. Радови са научних скупова могу се цитирати само ако су објављени у цјелости. У текст треба уврстити само основне референце, а оне су ограничене на неопходни минимум. Наведите референце у тексту према презимену и години у загради (нпр. Ковачевић, 2014). У случају два аутора, користите „и“ (нпр. Стевановић и Недић, 2015). Скраћеница „и сар.“ мора се користити у свим случајевима гдје се наводи више од два аутора (нпр. Marasas и сар., 2016). Више референци унутар заграда у тексту наводи се обрнутим хронолошким редом (нпр. Стевановић и сар., 2016; Голић и Недић, 2015; Теодоровић, 2014). У случају да исти аутор има више публикација у истој години, поред године се додају додатне словне ознаке (Ђоковић и сар., 2008а; Петровић и сар., 2008б).

У случају помињања организација или стандарда користе се скраћенице (нпр. EFSA, 2016; ISO, 2017) а код закона и правилника термин пропис (нпр. Пропис, 2012).

Листа референци поредана је по абецеди (помоћу алата за сортирање А-З на траци MS Word Home, ако је потребно) према презименима првих аутора.

Примјери:

Часописи:

Stevanović O., Nedić D. (2019): Clinical presentation of bluetongue and the malignant form of contagious ecthyma in sheep: description of cases. *Veterinarski Glasnik*, 73(1):57-63.

Књиге, монографије и приручници:

Stockham L.S., Scott A. M. (2008): Fundamentals of Veterinary Clinical Pathology. Blackwell Publishing, 415.

Тешић М., Недић Д. (2011): Менаџмент ветеринарске праксе. Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду, 286.

FDA (2006): Managing Food Safety: A Manual for the Voluntary Use of HACCP Principles for Operators of Food Service and Retail Establishments. Food and Drug

Administration, U.S. Department of Health and Human Services Food and Drug Administration Center for Food Safety and Applied Nutrition.

Књиге са ауторским поглављима:

Marasas W. F. O. (1996): Fumonisins: History, worldwide occurrence and impact. In Fumonisins in food, advances in experimental medicine and biology. Eds. L. S. Jackson, J. W. DeVries, L. B. Bullerman, Plenum Press, 118.

Закони и прописи:

Пропис (2013): Commission Regulation (EU) No 1019/2013 amending Annex I to Regulation (EC) No 2073/2005 as regards histamine in fishery products. Official Journal of the European Union, L 282:46-47.

Пропис (2012): Правилник о микробиолошким критеријумима за храну. Службени гласник Републике Српске, 109/12.

Научни скупови:

Vasilev D., Aleksic B., Tarbuk A., Dimitrijevic M., Karabasil N., Cobanovic N., Vasiljevic N. (2015): Identification of lactic acid bacteria isolated from Serbian traditional fermented sausages sremski and lemeski kulen. In the 58th International Meat Industry Conference (MeatCon2015), Procedia Food Science, 5:300-303.

Цитати са организацијама као ауторима:

EFSA (2016): Peer review of the pesticide risk assessment of the active substance benzoic acid. European Food Safety Authority, EFSA Journal, 14(12):4657-n/a

Web Links:

OIE (2020): Animal Diseases. Available at: https://www.oie.int/en/animal-health-in-the-world/.

Accessed 31.12.2020.

Стандарди:

ISO (2017): Microbiology of the food chain - Horizontal method for the detection and enumeration of Listeria monocytogenes and of Listeria spp. - Part 1: Detection method. International Organisation for Standardization, ISO 11290-1.

ИСБИХ (2018): Микробиологија ланца хране – Хоризонтална метода за детекцију и одређивање броја Enterobacteriaceae – Дио 2: Метода бројања колонија. Институт за стандардизацију Босне и Херцеговине, BAS EN ISO 21528-2.

Захтјеви

Ветеринарски журнал Републике Српске препоручује употребу тачних и утврђених јединица, скраћеница, формула и номенклатуре кад год је то могуће.

Јединице. Све спецификације морају бити наведене у складу са Међународним системом јединица (СИ). Ако су поменуте друге јединице, наведите њихов еквивалент у СИ. Симболи за јединице изведене дељењем дати су као негативни експоненти (нпр. 10 g L-1; 250 V cm-2).

Скраћенице. Све скраћенице хемијских, биолошких, медицинских или других израза треба користити само ако је сигурно да су међународно познате. Скраћенице се не користе у кратком садржају и морају се дефинисати у заградама када се први пут користе у главном тексту. Не започињите реченицу скраћеницом.

Математичке формуле. Предајте математичке једначине као текст који се може уређивати, а не као слике. Представите једноставне формуле у складу са нормалним текстом, где је то могуће, и користите солидус (/) умјесто хоризонталне линије за мале разломљене појмове (нпр. А / Б). Узастопно нумеришите све једначине које морају бити приказане одвојено од текста (ако су у тексту изричито наведене).

Номенклатура и таксономија. Сви медицински, хемијски, биолошки или други изрази треба да се користе у складу са најновијим препорукама одговарајуће међународне номенклатуре. Имена родова и врста микроорганизама и зоолошка имена су у курзиву (нпр. *Aeromonas hydrophila*). Тамо где се род појављује у наслову, то треба у потпуности исписати. У главном тексту, род би требало на први начин поменути, а потом и скраћено (нпр. *A. hydrophila*). Аутори морају осигурати да не буде забуне са осталим родовима поменутим у тексту. Правопис и таксономија имена треба да прате међународно прихваћену номенклатуру. Имена бактерија морају бити у складу са најновијим издањем Берџеј-евог Приручника за систематику бактерија и / или мишљењем у Међународном часопису за систематску и еволуциону микробиологију, а вирусима треба дати класификацију и називе које препоручује Међународни комитет за таксономију вируса. Ензимске потенције су дате у И.Ј. (Међународне јединице) и према ензимској номенклатури. Гени, мутације, генотипови и алели су укошени и аутори би требало да консултују одговарајуће базе података генетске номенклатуре. Протеини обично нису у курзиву. Треба навести препоручени међународни заштићени назив лијекова (rINN). Комерцијална имена других производа треба користити само тамо где за производ не постоји други одговарајући термин. У таквим случајевима, име, град и државу произвођача треба навести у заградама при првом помињању производа.

Табеле и слике

Табеле и слике (укључујући графиконе), треба да буду интегрисане у главни текст.

Табеле и слике нумеришу се узастопно помоћу арапских бројева (Слика 1, Слика 2, Табела 1, Табела 2 итд.) и означавају насловом. Наслови табела постављају се изнад табеле, а наслови слика постављају се испод слике. За идентификацију дијелова вишедјелне фигуре треба користити велика слова А, Б итд. Слике морају бити у резолуцији 300 dpi. Дозвољени формати

- JPG, TIFF. За микрофотографије се морају обезбедити скале са одговарајућим јединицама. Симболи, стрелице или слова коришћени на фотографијама треба да буду у контрасту са позадином.

Резултати који се у тексту могу описати као кратки наводи не приказују се као слике или табеле. Подаци се не смију копирати у табеле и слике.

Наслови табела и слика помажу да табеле и слике буду разумљиви, а да читалац не мора да се позива на главни текст. Они морају бити сажети и не користе се за поновни опис методологије. Одговарајући бројеви табела и слика стављају се поред релевантног текста у чланку.

За објашњавање скраћеница табеле могу да садрже фусноте, а слике могу да садрже легенде, које се налазе испод табеле и слике. Потребно је користити натписне арапске бројеве (1, 2 итд., у правилном редослиједу читања табеле, одозго лијево доле десно) да би свака фуснота била повезана с одговарајућом ставком у табели. Легенде слика укључују објашњења свих кориштених симбола, линија или ознака, који се постављајуе на одговарајуће мјесто у оквиру главног текста.

Ауторско право

Аутори задржавају ауторска права на објављене радове и дају издавачу право да објави чланак, да се у случају поновне употребе наведе као његов изворни издавач и да га дистрибуише у свим облицима и медијима. Ако часопис не прихвати за објављивање предати рукопис, сва права на рукопис задржаће аутор (и).
Чланци објављени у *Ветеринарском журналу Републике Српске* биће чланци са отвореним приступом дистрибуисани под Creative Commons Attribution (CC BY) 4.0 International License.

Изјава о приватности

Имена и адресе е-поште користиће се искључиво у наведене сврхе овог часописа и неће бити доступне у било које друге сврхе или било којој другој страни.
Ажурирано упутство за ауторе: 07. фебруара 2023.

АДРЕСА ЧАСОПИСА:

Јавна Установа Ветеринарски институт Републике Српске „Др Васо Бутозан“
Бања Лука Бранка Радичевића 18, 78000 Бања Лука
Телефон/факс: +387 51 229-210
Главни уредник: Проф.др Драго Н. Недић: drago.nedic@virs-vb.com;
drago.nedic@gmail.com
http://virs-vb.com/veterinarski-zurnal-rs/arhiva/
http://doisrpska.nub.rs/index.php/VJRS/issue/archive